

**Beleidsnotitie
Vergunningverlening,
Toezicht en Handhaving
Gemeente Schiermonnikoog
2015-2018**

23-08-2015, Jan Jacob Breimer

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Doel	5
Vergunningen	6
Toezicht en Handhaving	11
Ondersteunende Processen	17
Bijlagen	22

Inleiding

Deze beleidsnotitie vormt het geactualiseerde beleid van de gemeente Schiermonnikoog voor de periode 2015-2018. Het betreft hier het beleid voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van de fysieke leefomgeving.

In de kaderstellende beleidsnota handhaving op een adequaat niveau 2005 wordt vooral het integrale karakter van toezicht en handhaving op Schiermonnikoog benadrukt. Vergunningverlening wordt in deze notitie toegevoegd. Daarnaast wordt met deze notitie de vervolgstap gezet om het beleid binnen de gemeente cyclisch op te zetten: een cyclus van beleidsvorming, planning, uitvoering, evaluatie en bijstelling.

Ook sluit het beleid aan op de actuele wet- en regelgeving. De basisprincipes van het 3-stappenplan en de integrale werkwijze zoals beschreven in kaderstellende beleidsnota handhaving op een adequaat niveau 2005 (Bijlage A) blijven in stand. Tot slot zijn genomen besluiten over deregulering en risicomatrices vertaald en bij elkaar gebracht in deze notitie.

Deze beleidsnotitie is opgebouwd uit drie hoofdstukken, namelijk Vergunningverlening, Toezicht/Handhaving en Ondersteunende processen. Deze opbouw is aangehouden om een relatie te leggen met de drie clusters waaruit de afdeling VTH is opgebouwd. Deze beleidsnotitie voorkomt versnippering van het VTH-beleid.

Waarom een beleidsnotitie

De aanleiding voor deze beleidsnotitie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving is:

1. De huidige kaderstellende beleidsnota handhaving op een adequaat niveau 2005 moet opgefrist worden aan de hand van actuele wetgeving en regelgeving;
2. Het Omgevingsprogramma van 2013 is op onderdelen niet meer actueel;
3. Het bijstellen en aanvullen van de conclusies van het Omgevingsjaarverslag 2013 /2014;
4. Voldoen aan de professionaliseringscriteria;
5. Aansluiten bij de landelijke kwaliteitscriteria;
6. Vertaling en uitwerking van genomen besluiten (deregulering, risicomatrix, verbeterplan audit etc).

Uitgangspunten van deze notitie

Het Verbeterplan Kwaliteitscriteria 2.1 en de zelfevaluatie tool zijn zoveel mogelijk verweven in deze beleidsnotitie. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de interne organisatie, capaciteit, taakverdeling, protocollen, formulieren en communicatie wordt verwezen naar de genoemde documenten.

De notitie wordt vastgesteld door het college en wordt ter kennisgeving aan de gemeenteraad toegezonden. De concrete uitvoering van het beleid wordt uitgewerkt in het jaarlijkse "uitvoeringsprogramma". Dit uitvoeringsprogramma wordt apart vastgesteld en beschrijft de uitvoering op een meer gedetailleerd niveau.

Reikwijdte van de beleidsnotitie

Deze notitie richt zich primair op de VTH-taken die betrekking hebben op de leefomgeving. Het gaat dan om de vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavende taken op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), aangevuld met enkele andere wettelijke kaders en regelgeving die betrekking hebben op de leefomgeving, zoals het Activiteitenbesluit, het Bouwbesluit en de Algemene plaatselijke verordening (APV). Deze notitie is geschreven met de bedoeling dat uiteindelijk andere disciplines kunnen aanhaken.

De notitie kan ook van toepassing zijn op andere wetgeving. Het is de bedoeling om alle VTH-taken van de gemeente binnen afzienbare termijn te laten vallen onder de reikwijdte van deze notitie. Ook wanneer de plustaken worden overgedragen aan een (regionale) uitvoeringsdienst, blijft de gemeente bestuurlijk verantwoordelijk voor het stellen van de kaders en het formuleren van beleid voor de inzet van de VTH-instrumenten voor de gemeentelijke bevoegdheid. Deze notitie is de richtlijn voor de uitvoering van de gemeentelijke taken. Niet alleen in de huidige organisatie, maar ook zoveel mogelijk bij taakuitvoering door externe (regionale) diensten of gemeenten.

Doel

De Gemeente Schiermonnikoog werkt continu aan verbetering van een duurzame leefomgevingskwaliteit.

Afdeling Grondzaken levert een bijdrage aan de organisatiedoelen veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid.

Een goed dienstverleningsproces draagt er toe bij dat burgers, bedrijven en instellingen zich met recht gestimuleerd voelen om initiatieven te nemen. De afdeling Grondzaken draagt als volgt concreet bij aan het vervullen van de organisatiedoelen:

- a. Vergunningverlening aan burgers, bedrijven en instellingen
- b. Toezicht op naleving van (vergunning)voorschriften
- c. Handhaving van regels
- d. Signaleren van behoefte aan ruimtelijk beleid
- e. Pro-actief bijdragen aan ruimtelijke planvorming
- f. Analyse en onderzoek naar nieuwe dienstverleningsproducten c.q. actualisatie van bestaande dienstverleningsproducten
- g. Borging van regelnaleving bij ruimtelijke beleidsontwikkel-, realisatie-, onderhouds- en beheeractiviteiten

De omgeving verandert continu en vraagt om een effectief en efficiënt gebruik van ons juridische en financiële instrumentarium. Deze notitie beoogt hier richting aan te geven.

Deze beleidsnotitie vormt de basis voor de uitvoering van professioneel toezicht en handhaving en een afgewogen besluitvorming in het vergunningenproces.

Vergunningverlening

Inleiding

Omdat handhaving zeer nauw verbonden is met vergunningen vinden wij het (ondanks dat het geen wettelijke verplichting is) noodzakelijk om voor het vergunningengedeelte beleid op te stellen. Immers, goede handhaving staat of valt bij heldere, eenduidige regels en vergunningen.

Beleid voor vergunningen is het geheel van regels, voorwaarden en processen waar binnen de behandeling van aanvragen om vergunning plaatsvindt. Het doel van het beleid is om de besluitvorming, motivering van de besluiten en de voorbereiding van besluiten te vergemakkelijken en transparanter te maken. Het geheel heeft een positief effect op de klanttevredenheid.

Dit beleid omvat alleen de vergunningen die verleend worden door de afdeling Grondzaken (Ruimtelijke ordening, bouwen en wonen) en de externe (regionale) uitvoeringsdienst die taken uitvoert behorende bij het pakket van de afdeling Grondzaken, op grond van de Wabo. Vanaf 2013 voert de regionale uitvoeringsdienst FUMO het zogenaamde basistakenpakket uit voor de gemeente Schiermonnikoog, het betreffen hoofdzakelijk alle milieutaken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is.

Aanleiding voor het ontwikkelen van beleid voor vergunningverlening

Op dit moment gelden er nog geen kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, omdat hoofdstuk 7.1 Vergunningverlening uit het voorontwerp uiteindelijk niet in het Besluit Omgevingsrecht (Bor) terecht gekomen is. Ook wordt in de nota van toelichting op het Bor opgemerkt dat de regels in de Ministeriële Regeling (Mor) ten aanzien van de uitwerking van de probleemanalyse, de toezichtstrategie en de monitoring en de opleidingsverplichting voor toezichthouders alleen betrekking hebben op de handhaving op de Wabo.

Ook de landelijke kwaliteitscriteria ten aanzien van vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn nog niet verankerd in de wet. Het gaat hierbij om beleidsformulering, programmering, rapportering, monitoring en bijstelling van de uitvoering en het beleid. Meer informatie rondom de Kwaliteitscriteria is te vinden op www.omgevingsdienst.nl.

Tijdens het realiseren van verbeterplan (Bijlage C) van de gemeente Schiermonnikoog zou de Wet VTH per 1-1-2015 in werking treden. Het ziet er nu naar uit dat in 2016 (Wet VTH) de kwaliteitscriteria voor de basis- en plustaken welke worden uitgevoerd door de regionale uitvoeringsdiensten/omgevingsdiensten en gemeenten een wettelijke status krijgen (Amvb) en de criteria zullen worden vastgelegd in een modelverordening. Hiermee is de conclusie van het verbeterplan achterhaald en daarmee ook het voorstel om de plustaken per 1-1-2015 over te dragen aan de FUMO. In de formulering van deze notitie is hierop geanticipeerd, waarbij het nieuwe uitgangspunt is dat de gemeente nog tot in ieder geval 2018 zelf de VTH taken blijft uitvoeren en 2018 ziet als het jaar waarin opnieuw naar een mogelijke uitbesteding van de VTH taken zal worden gekeken. Deze datum kan worden bijgesteld en is afhankelijk van de aanstaande ontwikkelingen in het Omgevingsrecht.

Binnen Friesland is ten tijde dit beleid is geschreven een netwerkorganisatie in oprichting: SzwK, Samen zijn we Kwaliteit, deze organisatie heeft als doel gezamenlijk een Friese norm te bewerkstelligen.

Omdat een volledige uitbesteding van de VTH taken een grote impact zal hebben op de burgers en bedrijven op het eiland, is het raadzaam tijdig voor het juiste draagvlak te zorgen. Dit geldt uiteraard ook voor eigen organisatie, deze notitie levert hierin een bijdrage.

Het nieuwe uitgangspunt biedt hiervoor ook de ruimte. Het nog in eigen beheer uitvoeren van de taken heeft naast de mogelijkheid om een goede voorbereiding te creëren ook een positief effect op de kosten. Het uitbesteden van de VTH taken zal meer gaan kosten dan er begroot is (voor de afdeling Grondzaken).

De contacten met externe (regionale) uitvoeringsdiensten, provincie en gemeenten zullen zorgvuldig worden onderhouden om te komen tot een hechte samenwerking in het creëren van een mogelijke nieuwe werkwijze voor de periode na 2018 of eerder.

Private kwaliteitsborging

Naast de verankering van de kwaliteitscriteria 2.1 vanuit het ministerie van Infrastructuur & Milieu speelt ook de ontwikkeling van de Private Kwaliteitsborging vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken. Verwacht wordt dat deze nieuwe wet (Wet Private Kwaliteitsborging) en bestaande wetten (Woningwet en Burgerlijk wetboek) op deze nieuwe werkwijze per 1-1-2017 volledig zijn aangepast. De ontwikkelingen rondom de Private Kwaliteitsborging zijn de volgen via de website van het ministerie www.stichtingibk.nl. Gepland staat om te starten met serie matige woningbouw (gevolgklasse 1a) en in 2018 de gehele gevolgklasse 1 in werking te laten treden. Dit betekent dat 90% van alle bouwwerken op het eiland zullen worden getoetst aan het Bouwbesluit door de markt, in plaats van door medewerkers van de afdeling Grondzaken van de gemeente Schiermonnikoog.

Hieronder valt ook het toezicht op de bouwplaats. Deze ontwikkeling heeft een grote impact op de bouwtaken van de gemeente. De toetsing en het toezicht vallen dan grotendeels weg en daarmee ook de verantwoordelijkheid van deze werkzaamheden. Omdat de gemeente nog wel verantwoordelijk blijft, zoals als verwacht voor 10% van alle bouwwerken (gevolgklasse 2 en 3), is het noodzakelijk tijdig hierop in te spelen en te zorgen voor een passende oplossing. Zie hiervoor het kopje flexibele schil op pagina 9.

Beleidsruimte

De beleidsruimte die aanwezig is richt zich op het niveau van toetsing aan de wet- en regelgeving. Ook ten aanzien van de volledigheidstoets is er speelruimte voor het bevoegd gezag. Hierbij valt te denken aan de informatie die we als bevoegd gezag zelf aanvullen, de termijn die we de aanvrager gunnen om aanvullingen aan te mogen leveren en de vraag in welke gevallen we een aanvraag buiten behandeling stellen.

De wet stelt maximale termijnen waarbinnen op een vergunningaanvraag beslist moet worden. Binnen deze termijn(en) heeft de gemeentelijke overheid uiteraard de vrijheid om kortere termijnen te bepalen.

Casemanagement

Om integraal werken te implementeren is casemanagement ontwikkeld.

Per case (vergunningaanvraag) is één casemanager verantwoordelijk voor het hele proces dat doorlopen moet worden, onder verantwoording van een trajectregisseur. Het casemanagement draagt ook zorg voor de samenhangende aansluiting tussen de verschillende deeladviezen van vakspecialisten. Maatgevend is niet de vergunning maar de ontwikkeling. Binnen de organisatie vindt dit proces zodanig plaats dat de aanvrager zijn vraag maar één keer bij één digitaal loket hoeft te stellen.

Alvorens een aanvraag of melding wordt ingediend wordt burger en bedrijf op Schiermonnikoog een ondersteuning geboden vanuit de frontoffice. Dit betreft alle vragen en vooroverleggen die gemeente ontvangt van initiatiefnemers welke mogelijk kunnen leiden tot een aanvraag of melding. Via de publieksbalie coördineert het KCC de vragen en afspraken voor de desbetreffende aanvrager/gemachtigde. Vooroverleggen en afspraken worden op een vaste dagen in de week door de desbetreffende casemanager(s) binnen de frontoffice

georganiseerd. De publieksbalie is 5 dagen per week geopend behalve vrijdagmiddag. De gemeente streeft ernaar vragen of verzoeken binnen 2 werkdagen te beantwoorden.

Binnen de gemeente is een voorziening aanwezig om burger en bedrijf digitaal te ondersteunen bij het indienen van een aanvraag of melding via OLO. Naast deze voorziening, organiseert de gemeente ook plenaire informatie bijeenkomsten en deelt zij nieuwe ontwikkelingen in het Omgevingsrecht tijdig met de professionals uit haar omgeving. Het delen van kennis en informatie levert direct een besparing op in de front- en backoffice.

Communicatie

Verdere investering in communicatie over met name het vergunningetraject is noodzakelijk om tot een kwalitatief hoogwaardige vergunningaanvraag te komen. Een kwalitatief hoogwaardige vergunningaanvraag draagt bij aan een efficiënte behandeling en afhandeling van de aanvraag.

De gemeentelijke website is het meest voor de hand liggende communicatiemiddel om, voorafgaand aan het indienen, een ondersteuning aan te bieden. In principe wordt alleen ondersteuning in de vorm van een vooroverleg aangeboden om zo snel mogelijk tot een complete aanvraag te komen. Het vooroverleg is niet bedoeld als principeverzoek en is in beginsel bedoeld voor bedrijfsmatige aanvragers.

Deze investering verdient zich naar verwachting terug omdat bedrijfsmatige aanvragers gezien kunnen worden als vaste partners in het proces. Aanvragers die zonder raadplegen van de gemeentelijke website direct naar de landelijke website gaan om de aanvraag in te dienen kunnen niet worden geattendeerd op de mogelijkheid van het vooroverleg.

Nieuwe Omgevingswet

Verwacht wordt dat de Omgevingswet in 2018 in werking zal treden. Hiermee worden 66 wetten in 1 besluit gevoegd en waaronder 125 Amvb's. De Omgevingswet heeft vooral als doel om onder andere de wetgeving dichter bij burger en bedrijf te brengen. Het ministerie wil dan ook duidelijke stappen zetten in het maken van minder regels en wil de verantwoordelijkheid meer bij de initiatiefnemer leggen in plaats van bij de overheid.

Een voorbeeld hiervoor is het Omgevingsplan. Dit moet het instrument worden waarin al het huidige beleid op VTH wordt samengevoegd tot één laagdrempelig leesbaar document (bestemmingsplan, de Welstandsnota, de APV, het reclame beleid en de Bouwverordening). Het Omgevingsplan dient er vooral ook voor te zorgen dat al het beleid beter op elkaar aansluit en dat het document zeer burgervriendelijk een leesbaar wordt opgesteld.

Welstand

Met ingang van 16 december 2014 is een geactualiseerde welstandsnota voor Schiermonnikoog vastgesteld. Het welstandsbeleid voldoet daarmee ook aan de Wabo. In 2016 zullen nadere stappen worden gezet om de Welstandsnota beter af te stemmen op het bestemmingsplan. Ook zal reclamebeleid in de nota worden opgenomen en aangepast. Getracht wordt te werken naar een voorlopig Omgevingsplan om op deze manier vooruit te lopen op de toekomstige Omgevingswet.

Vergunningvrij bouwen

Per 1 november 2014 is het Vergunningvrij bouwen verder verruimd. De gewijzigde artikelen in bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht zien vooral toe op een eenduidige werkwijze in combinatie met het bestemmingsplan of de beheersverordening. De wijziging heeft ook betrekking op het welstandsaspect, omdat vergunningvrije bouwwerken niet aan de nota worden getoetst, alsmede op het aantal te ontvangen leges. Gezien het beschermde dorpsgezicht wat voor het centrum van Schiermonnikoog is vastgesteld, hebben de vergunningvrije mogelijkheden hoofdzakelijk betrekking op het aanwezige buitengebied.

Volledigheidstoets

In de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) is vastgelegd welke gegevens een aanvrager moet indienen bij een aanvraag voor een Wabo vergunning. In de Nota van toelichting van het Besluit Omgevingsrecht (Bor) staat ook dat een bevoegd gezag geen gegevens mag opvragen die al bekend zijn bij dat bevoegde gezag. Gemeente Schiermonnikoog heeft zelf controlelijsten ontwikkeld waarop moet worden aangegeven over welke gegevens we al beschikken en welke gegevens nog moeten worden aangeleverd. De zelf ontwikkelde (dynamische) controlelijsten maken onderdeel uit van het VTH uitvoeringsplan.

Toetsprotocol Bouwbesluit

Om een Wabo-aanvraag eenduidig te kunnen toetsen is een toetsprotocol onontbeerlijk. Gemeente Schiermonnikoog heeft een eigen toetsprotocol, volgens het CKB model, (bijlage B) dat gebruikt kan worden wanneer er sprake is van een volledige aanvraag voor een omgevingsvergunning. Daarbij is het gewenst om ervoor te zorgen dat er aan de voorkant van de vergunningverlening prioriteit wordt gegeven aan de kwesties die we aan de achterkant willen handhaven.

Actualisatie van vergunningen

Het aantal omgevingsvergunningen voor de activiteit milieu neemt de komende jaren af omdat steeds meer bedrijfsmatige activiteiten onder een AMvB worden geplaatst. Er wordt jaarlijks een lijst opgesteld van de vergunningen met voorschriften die ouder zijn dan 10 jaar. Deze vergunningen worden beoordeeld op de noodzaak om de voorschriften te actualiseren. De vergunning wordt gewijzigd door het aanvullen met actuele voorschriften.

Als er geen reden is te actualiseren wordt dit vastgelegd in het dossier. Als bij een milieucontrole wordt vastgesteld dat een vergunning die nog geen 10 jaar oud is, ontoereikende voorschriften bevat, dan worden deze binnen een jaar geactualiseerd.

Ruimtelijke ordening

De hoofdlijnen van het ruimtelijk ordeningsbeleid zijn vastgelegd in het Structuurplan dat in 2005 door de gemeenteraad is vastgesteld. Volgens de Wet ruimtelijke ordening kan dit structuurplan worden aangemerkt als een structuurvisie. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke eis dat de gemeente een structuurvisie moet hebben. Het beleid in het structuurplan is uitgewerkt in de bestemmingsplannen:

- Dorp en omgeving
- Natuurgebieden en de Banckspolder
- Waddenzee en de Noordzeekustzone

Steeds meer omgevingsaspecten zullen worden opgenomen in de bestemmingsplannen, zie het eerder onderdeel "nieuwe Omgevingswet".

Aanvullend uitvoeringsbeleid

Vakspecialistisch uitvoeringsbeleid op bijvoorbeeld geluidaspecten, externe veiligheid, bodem, flora en fauna heeft zowel raakvlak met de vergunningverlening als toezicht en handhaving. Voor deze aspecten wordt verwezen naar de paragraaf aanvullend uitvoeringsbeleid van het hoofdstuk Toezicht en Handhaving.

Flexibele schil

Opdat de gemeente haar taken tot in ieder geval 2018 zelf wil blijven uitvoeren, is het wenselijk om te blijven werken met een back-up van specialisten en generalisten. Op deze manier kan tijdig de kwetsbaarheid van de gemeente relatief eenvoudig worden ondervangen. De schil bestaat uit zowel publieke- als private adviseurs. Getracht wordt zo spoedig mogelijk een dergelijke schil online te faciliteren waarbij de reeds ingehuurd formatie eerst zal worden opgenomen omdat hier al de benodigde ervaring mee is

opgedaan. Tevens is er ten tijde deze notitie is geschreven een voorstel gedaan om in een breder verband met alle Waddeneilanden hechter te gaan samenwerken. Om op deze manier een organisatie te vormen welke beter kan gaan voldoen aan de Kwaliteitscriteria 2.1, zoals deze wettelijk zullen worden vastgelegd, als verwacht in 2016.

Werkproces

In het kader van het verbeteren van de dienstverlening is gekeken naar het proces van vergunningverlening en de mogelijkheden om de termijnen te kunnen verkorten. Op basis van de principes van het werkproces van de vergunningverlening tegen het licht gehouden. Het volgende kan geconcludeerd worden:

- Reguliere Omgevingsvergunningen zonder adviezen van vakspecialist kunnen binnen 14 werkdagen verleend worden;
- Reguliere Omgevingsvergunningen met adviezen van vakspecialist kunnen binnen 42 werkdagen verleend worden;

De Wabo aanvragen die de uitgebreide procedure moeten doorlopen vallen buiten de hier genoemde termijnen. De doorlooptijden en het proces worden op basis van de bevindingen aangepast maar kunnen gemiddeld wel binnen de 26 weken worden verleend.

Vergunningverlening in uitvoeringsplan

Het uitvoeringsprogramma omvat een duidelijke verbinding met gestelde prioriteiten en doestellingen in het kader van vergunningverlening. Ook worden activiteiten concreet beschreven (inclusief bijbehorende capaciteit). Daarnaast zal voor alle betrokken organisatieonderdelen op basis van het uitvoeringsprogramma een concrete werkplanning worden opgesteld.

Toezicht en Handhaving

Regels hebben alleen nut als ze ook gehandhaafd worden. Burgers en bedrijven moeten de wettelijke normen naleven, maar moeten er ook op kunnen vertrouwen dat de overheid toeziet op de naleving. Ook draagt het opstellen van handhavingsbeleid bij aan het creëren van een extern draagvlak voor de handhaving. In het beleid geeft de gemeente aan welke visie zij heeft op handhaving. De gemeente laat hiermee zien dat ze daadwerkelijk verantwoording neemt voor de handhaving en er publiekelijk verantwoording over aflegt. Het maatschappelijk draagvlak wordt hiermee vergroot, wat de spontane naleving bevordert.

Om een bijdrage te leveren aan de vermindering van de toezichtlast voor bedrijven vinden de controles zoveel mogelijk integraal plaats. Daarnaast zoekt de gemeente contact met andere inspectiediensten, zoals de milieupolitie, de Arbodienst en de Voedsel- en Warenautoriteit, om externe partijen bij integrale controles te betrekken. Door deze integrale werkwijze wordt voldaan aan de gecoördineerde uitvoering van het handhavingstraject alsmede aan de gemeentelijke ambitie om de toezichtlast voor het bedrijfsleven te beperken.

De handhaving vindt geprogrammeerd, thematisch en soms ad hoc plaats. Op basis van de risicoanalyse wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld voor een periode van twee jaar. Hierbij gaat het hoofdzakelijk om programmatisch toezicht en handhaving. Het uitvoeringsprogramma geeft ook ruimte om een meer projectmatige en/of thematische uitvoering toe te passen op het toezicht en de handhaving. Meldingen waarbij naar oordeel van de behandelend ambtenaar sprake is van noodzaak om ad hoc in actie te komen hebben altijd voorrang. Een formeel handhavingsverzoek krijgt altijd voorrang op de reguliere werkzaamheden.

Beleidsnotitie handhaving op een adequaat niveau

De in 2005 vastgestelde beleidsnotitie is nog niet geactualiseerd en Wabo proof gemaakt, los van deze notitie zal het beleid zo spoedig mogelijk moeten worden geactualiseerd. De afstemming van toezicht en handhavingsactiviteiten van de diverse disciplines onderling (bouw, milieu, brandveiligheid) vindt plaats in de uitvoeringsplannen.

Milieu-matrix

Voor de milieutaken is een Milieubeleidsprogramma opgesteld. Hier zijn voor de milieuhandhaving een aantal beleidsuitgangspunten opgenomen, met de daarbij uitvoeringstaken en benodigde menskracht. Controles vinden plaats op basis van prioritering, potentiële milieu belasting en naleefgedrag. De controle wordt uitgevoerd door de FUMO.

Bouw-matrix

In het handhavingsbeleid is geen handhavingsprogramma voor BWT en RO opgesteld. Wel zijn er thema's die projectmatig worden gehandhaafd, zoals bijvoorbeeld wonen en bijgebouwen. De gemeente streeft er na om bij een actualisatie van het handhavingsbeleid, een integraal toezicht protocol in te voeren.

Er wordt geen actief toezicht gehouden op vergunningvrij bouwen. Meldingen hierover worden nog wel in behandeling genomen. Toezicht en handhaving op zowel nieuwbouw als bestaande bouw vindt plaats op basis van verleende vergunningen of meldingen of volgens het zogenaamde piep systeem. Het college heeft op 11 augustus 2015 besloten om het aantal uren toezicht te verdubbelen, enerzijds om het toezicht op een hoger niveau te brengen en anderzijds om aan de Kwaliteitscriteria 2.1 te kunnen voldoen.

Brandveiligheid-matrix

Gebouwen die vergunningplichtig en/of meldingplichtig zijn voor de activiteit brandveilig gebruik worden afgehandeld door de gemeente, waarbij de Brandweer Noordoost Fryslân om advies wordt gevraagd. Vanaf 1 juni 2014 is brandweer Fryslân opgenomen in de Veiligheidsregio. De afspraken tussen de gemeente en de Veiligheidsregio zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.

Het toezicht wordt door de brandweer gedaan en de handhaving door de gemeente. Voor de vergunning verlening en handhaving is een programma opgesteld (het Preventieactiviteitenplan, oftewel Prevap), op basis van een categorie-indeling die op basis van risico's is gemaakt. Hierin is het naleefgedrag niet meegenomen. Daarnaast heeft de gemeente een aanvang gemaakt met het opstellen van een integraal veiligheidsplan.

3- stappenplan (van toezicht naar handhaving)

De toezichthouder is de eerste die de overtreding ziet. Bij lichte overtredingen wordt eerst *geprobeerd om met een goed gesprek te zorgen dat de overtreding ongedaan wordt gemaakt*. Lukt dat niet dan is er een scala van handhavingsinstrumenten beschikbaar.

In de beleidsnotitie handhaving op een adequaat niveau 2005 is het 3-stappenplan vastgesteld. Het basisprincipe van deze werkwijze kenmerkt zich in het consequent handelen vanaf het moment dat er een overtreding is geconstateerd. Deze werkwijze heeft zijn nut bewezen en is nog steeds actueel. Vanzelfsprekend wordt er geen verschil gemaakt tussen het optreden naar externe partijen en (eigen) overheidsinstanties.

De werkwijze komt er kortweg op neer dat de overtreder, bij een overtreding die niet direct ongedaan kan worden gemaakt, een bestuurlijke waarschuwing ontvangt. Bij een voortdurende van de overtreding wordt een voornemen tot een last onder dwangsom verstuurd. De laatste stap (3) betekent dat de overtreder de overtreding na stap 1 en 2 niet ongedaan heeft gemaakt. In dat geval wordt een definitieve dwangsom opgelegd, of wordt overgegaan tot bestuursdwang. In het dwangsombesluit staan de consequenties (vaak financiële) beschreven om de overtreder toch te dwingen om de overtreding direct ongedaan te maken.

Daarnaast worden de landelijke Richtlijn dwangsom en de Leidraad handavingsacties en begunstigingstermijnen 2012 gehanteerd. Als sprake is van jurisprudentie wordt deze meegenomen in het handavingsbesluit. De stappen die genomen moeten worden zodra (de eerste som van) een last onder dwangsom van rechtswege verbeurd is zijn beschreven in het document Procesbeschrijving inning last onder dwangsom.

Daar waar het mogelijk en noodzakelijk is om bestuursdwang toe te passen, neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid en maakt zij de overtreding ongedaan. De gedetailleerde uitleg die ongewijzigd voortgezet wordt kunt u terugvinden in De beleidsnotitie handavingsbeleid fysieke leefomgeving 2005, handhaving op een adequaat niveau.

Voor milieu is er een verfijning aangebracht op het 3 stappenplan. Concreet houdt dit in dat bij lichte overtredingen gebruik wordt gemaakt van een formulier. Dit formulier blijft direct na de controle achter bij de ondernemer. Door gebruik van dit formulier wordt een praktische invulling gegeven aan de bestuurlijke waarschuwing.

Als een overtreding niet binnen twee weken ongedaan is gemaakt, wordt direct een voornemen dwangsom verstuurd (stap 2). In principe verschuift een deel van de handhavingstaak hiermee naar de toezichthoudende taak en wordt daardoor tijd bespaard.

Verslaglegging, registratie en monitoring

Voor de verslaglegging van controlemomenten wordt gebruik gemaakt van digitale checklists die gebaseerd zijn op het integraal toezichtsprotocol. De checklists fungeren per controle als werkplan en als controleverslag. Het niveau van diepgang wordt geborgd in de checklists. De checklists worden bij wijzigingen in de wet- en regelgeving opnieuw gegenereerd. In het kader van monitoring worden alle controlebevindingen via een digitale managementtool gepresenteerd.

Door registratie en monitoring wordt handhaving meetbaar. Het handhavingproces wordt hiermee inzichtelijk(er) en handavingsperiodes kunnen met elkaar vergeleken worden. Daarnaast is altijd inzicht in de actuele werkvoorraad en kan tevens zorg worden gedragen voor roulatie van toezichthouders over de inrichtingen (maximaal 3 controlemomenten van een toezichthouder bij 1 bedrijf).

Handavingsacties en het naleefpercentage worden periodiek in het beleidsoverleg besproken. Naar aanleiding daarvan kan bijsturing plaatsvinden (sluiting beleidscyclus). Naast de vastlegging van controlebevindingen via de digitale checklists worden uitgevoerde controles op hoofdlijnen ook geregistreerd in het centrale registratie- en planningsysteem. Als tijdens een controle geen digitale middelen beschikbaar zijn dan wordt bij milieu gebruik gemaakt van het Controleformulier Milieu en bij Wabo-overtredingen het Constateringsrapport Vergunningverlening, Toezicht, en Handhaving.

Milieuklachten

Milieuklachten hebben voorrang op de reguliere werkzaamheden. Een milieuklacht wordt in principe altijd via de FUMO uitgezet. Milieuklachten kunnen bijvoorbeeld gaan over: geluidsoverlast, stank, bodemverontreiniging en luchtverontreiniging die afkomstig is van een bedrijf.

Afdeling Grondzaken neemt geen klachten/meldingen in behandeling waarbij de oorzaak bij een particulier ligt. Ook klachten over vliegtuiglawaai worden niet in behandeling genomen. Voor elke milieuklacht wordt het milieuklachtenformulier gehanteerd. Als de veroorzaker een inrichting betreft dan wordt de klacht ook in het registratiesysteem ingevoerd.

Bereikbaarheid en beschikbaarheid

Vanuit het Besluit omgevingsrecht (Bor) is de verplichting opgenomen dat de organisatie van het bestuursorgaan ook buiten kantooruren bereikbaar en beschikbaar moet zijn. Om hier uitvoering aan te geven is VTH- piketdienst georganiseerd. Hierdoor is de gemeente gedurende 7 dagen per week, 24 uur per dag beschikbaar.

De dienstdoende piketambtenaar heeft een smartphone en een laptop met internet tot zijn of haar beschikking en heeft 24 uur toegang tot het gemeentehuis. De piketambtenaren maken gebruik van een logboek. Het piket wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Gedogen

Gedogen vindt uitsluitend plaats bij hoge uitzondering en indien daarvoor een dringende noodzaak aanwezig is. Als besloten wordt om te gedogen, vindt dit alleen plaats op basis van een gedoogbesluit. Een dergelijk besluit wordt alleen genomen in gevallen waar er sprake is van een aflopende zaak of als er concreet zicht is op legalisatie binnen 2 jaar. Een en ander is uitgewerkt in hoofdstuk 5 van de kader stellende nota integrale Handhaving en blijft ongewijzigd.

Aanvullend uitvoeringsbeleid

Flora en Fauna

De gemeente Schiermonnikoog wordt voor de uitvoering bevoegd gezag. De verwachting is dat het om een beperkt aantal controles zal gaan. Voor de uitvoering van deze taak wordt uitgegaan van het wettelijk minimumniveau.

Geluid

Aanvullend op wettelijke voorschriften heeft de gemeente geluidbeleid vastgesteld waarmee bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen rekening moet worden gehouden. Dit geluidbeleid heeft betrekking op geluidhinder veroorzaakt door wegverkeer.

Geur

Omdat wetgeving voor geur vanuit Wet milieubeheer inrichtingen enkel een zorgplichtartikel kent, wordt op Schiermonnikoog gebruikt gemaakt van een reeds bestaande methode die ontwikkeld is door enkele gemeenten en milieudiensten met veel ervaring op het gebied van geurhinder. De gemeente Schiermonnikoog kent geen verordening Wet geurhinder en veehouderij.

Met deze methode waarmee geurklachten kunnen worden beoordeeld is een systeem opgezet om te komen tot een uniforme en heldere wijze van afhandeling. De beschreven methodiek is bedoeld voor het indicatief in beeld brengen van geurbelasting. De registratie is opgenomen in het reguliere milieu-klachtenformulier. Zodra toekomstige wetgeving meer handvatten voor de handhaving biedt dan zal deze leidend zijn.

Afval

Het beleid van Schiermonnikoog is gericht op een verantwoorde en effectieve inzameling van diverse soorten afval. Het afvalplan "D'rop of d'onder" is vastgesteld. De gemeente heeft de wettelijke taak om huishoudelijke afvalstoffen, grof huisvuil en klein gevaarlijk afval in te zamelen. De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen is grotendeels uitbesteed aan Omrin en wordt voor een ander deel in eigen beheer uitgevoerd. Om Schiermonnikoog schoon en aantrekkelijk te houden wordt zwerfvuil en het illegaal dumpen van afvalstoffen bestreden. Hiervoor wordt samengewerkt met andere beheerders, zoals Natuurmonumenten, Wetterskip en Rijkswaterstaat en ondernemers.

Afvalwater

Het beleid van de gemeente Schiermonnikoog is erop gericht zorg te dragen voor het op een goede en verantwoorde manier afvoeren van afvalwater.. Hiervoor is het Gemeentelijk Rioleringsplan (2007-2011) opgesteld. De uitvoering van dit plan is van belang om verontreiniging van bodem, grondwater en oppervlaktewater tegen te gaan, met het oog op de volksgezondheid en het voorkomen van wateroverlast.

Lucht

Op grond van het Nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit moet Schiermonnikoog jaarlijks aan het rijk rapporteren over de luchtkwaliteit. De afgelopen jaren zijn er op Schiermonnikoog geen overschrijdingen meer van de luchtkwaliteitsnormen. Monitoring van en rapportage over de luchtkwaliteit wordt op het minimaal vereiste niveau uitgevoerd.

Externe Veiligheid

Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van risicovolle bedrijven moeten eventuele gevolgen voor de veiligheid in kaart worden gebracht vanaf 2013 worden de taken op het gebied van Externe Veiligheid uitgevoerd door de regionale uitvoeringsdienst FUMO. De gemeente heeft geen inrichtingen die vallen onder de BEVI (Besluit externe veiligheid inrichtingen). Wel zijn er een aantal hogedruk aardgastransportleidingen aanwezig BEVB (Besluit externe veiligheid buisleidingen)

Licht

Het onderdeel Licht speelt vooral als besluitvorming bij nieuw te ontwikkelen bestemmingsplannen. Het betreft voornamelijk benodigde verlichting in het kader van veiligheid en hinder.

Duurzaamheid

De gemeente Schiermonnikoog heeft in 2007 de ambitie uitgesproken om in 2020 volledig zelfvoorzienend te zijn op het gebied van duurzame energie en watervoorziening. In VAST verband heeft de gemeente Schiermonnikoog op basis van een nulmeting een stappenplan laten vaststellen. Dit stappenplan vormt een gezamenlijke visie op energie en biedt uitzicht in het energieverbruik en concrete mogelijkheden voor energiebesparing.

Bodemenergie

Op 1 juli 2013 het besluit bodemenergiesystemen in werking getreden. Dit besluit heeft als doel om enerzijds het gebruik van bodemenergiesystemen te bevorderen en anderzijds aantasting van de bodemkwaliteit te voorkomen. Het besluit stimuleert het gebruik van bodemenergiesystemen door procedures waar mogelijk te verkorten. Om ongebreidelde groei van bodemenergiesystemen te voorkomen, krijgen gemeenten de mogelijkheid om interferentiegebieden aan te wijzen en hiervoor beleidsregels op te stellen. Gemeenten worden het bevoegd gezag voor gesloten energiesystemen.

Schiermonnikoog neemt deel aan een regionaal project Bodemenergie. Op basis van de resultaten wordt bepaald of bodemenergie een onderwerp is, dat leeft binnen de Waddeneilanden. Als er geen noodzaak is voor regulering van het thema wordt een afsluitend rapport opgesteld. Als er wel behoefte is aan verdere implementatie van bodemenergie kan worden doorgeschakeld naar een volgende fase.

Na afronding van het totale project heeft de regio een afwegingskader zodat iedere gemeente individueel kan beslissen of zij interferentiegebieden aan wil wijzen en hiervoor beleidsregels opstelt. Het project wordt op kosten van het Rijk begeleid door een Technisch specialist bodemenergie en een beleidsadviseur.

Grondverzet

De gemeente speelt, als lokaal bevoegd gezag, een belangrijke rol in de handhaving van het Besluit bodemkwaliteit. Het Wetterskip Fryslân ontvangt de meldingen voor het toepassen van partijen grond, baggerspecie en bouwstoffen en controleert of de toepassing is toegestaan.

De landelijke Handhavings Uitvoeringsmethode Besluit bodemkwaliteit (HUM-Bbk) velduitgave vormt de basis voor de invulling van de controle- en handhavingsmogelijkheden en is door de schema's en tabellen toegankelijk en werkbaar in de dagelijkse praktijk. De gemeente Schiermonnikoog volgt deze werkwijze.

De uitvoering van deze taak wordt vanaf medio 2013 overgeheveld naar de regionale uitvoeringsdienst. Hiermee wordt de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de toezichthouders op centraal, regionaal en lokaal niveau geïntensiveerd.

Bodem informatie

Iedereen kan digitaal via de website van gemeente Schiermonnikoog bodeminformatie over de bodemgesteldheid opvragen (Nota bodembeheer 2012). Afdeling VTH beschikt over veel gegevens van uitgevoerd bodemonderzoek, eventuele ondergrondse tanks en de historie van een perceel. Deze informatie wordt up-to-date gehouden door de provincie.

Natuurgebieden

Een groot deel van het eiland is aangewezen als Nationaal Park. De gemeente Schiermonnikoog doet dit samen met andere verantwoordelijke overheden en beheerders en

in samenspraak met de bevolking. Het beheer- en inrichtingsplan is daarbij het uitgangspunt. Het nieuwe BIP is vastgesteld in 2011 en heeft een looptijd tot 2022.

Water

De gemeente Schiermonnikoog heeft op 19 februari 2010 samen met andere Friese waterketen partijen, te weten de provincie, gemeenten, Wetterskip Fryslan en Vitens, het Fries bestuursakkoord waterketen (FBWK) ondertekend.

Verkeer en vervoer

De raad heeft op 24 februari 2009 een Mobiliteitsplan vastgesteld. In het plan zijn 10 maatregelen opgenomen voor het verbeteren van het verkeer en vervoer op het eiland.

Afstemming andere partijen

Afstemming met de provincie vindt regelmatig plaats in het periodieke "kernoverleg handhaving". In dit overleg wordt ook kennis gedeeld met andere deelnemers zoals andere gemeenten, waterschappen, de Veiligheidsregio en de FUMO.

Landelijke Handhavingsstrategie

In 2015 willen alle bevoegde overheden en handhavinginstanties in Nederland een uniforme handhavingstrategie hanteren. In de Landelijke Handhavingstrategie zullen het bestuurs- en strafrecht met elkaar verbonden zijn. Voorts zal de Landelijke Handhavingstrategie instrumenten bevatten voor eenduidig bestuursrechtelijk optreden: de beoordelingen van inspecteurs bij bevindingen wordt landelijk gelijkgetrokken.

Het opstellen van de Landelijke Handhavingstrategie komt voort uit de behoefte van de betrokken instanties om eenduidig handhavend op te treden en de afstemming van bestuurs- en strafrecht te optimaliseren. Dit uit het oogpunt van rechtsgelijkheid, het creëren van een 'gelijk speelveld' voor bedrijven en het respecteren van het rechtsgevoel in de maatschappij.

Toepassing van de vastgestelde Landelijke Handhavingstrategie is een verplicht criterium binnen de VTH-kwaliteitscriteria 2.1, onderdeel van het wetsvoorstel VTH. Naast een Landelijke Handhavingsstrategie volgt ook een strategie voor vergunningverlening. Ten tijde dit beleid is geschreven stond gepland dat de Wet VTH in juni 2016 in werking zou treden.

De Friese gemeenten, het Wetterskip Fryslân en de provincie Fryslân stellen de Landelijke Handhavingstrategie vast en werken conform deze landelijke strategie. Politie en Functioneel Parket maken werkafspraken met de bestuurlijke partners en de FUMO over de operationele informatie-uitwisseling. De Friese partners die samenwerken conform de Landelijke Handhavingstrategie en creëren een gelijk speelveld voor burgers en bedrijven. De Friese toezichthouders en handhavers zijn bekend met de Landelijke handhavingstrategie. De Provincie is de regisseur van de handhaving: zij coördineert en faciliteert de implementatie van de LHS en het VHS.

Ondersteunende Processen

Inleiding

De komende drie jaren staan in het teken van de implementatie van de in deze notitie beschreven beleidsdoelstellingen en werkwijzen, welke gefaseerd zullen worden uitgevoerd. Bijlage D bevat een overzicht van de landelijke kwaliteitscriteria en de kwaliteitseisen Wabo en de borging daarvan voor Schiermonnikoog (Verbeterplan).

Vaste cyclus beleidsdocumenten

Bestuurlijke aansturing vindt plaats door te werken in een vaste cyclus van beleidsdocumenten:

- VTH-beleidsnotitie: wordt eens per drie jaar herzien en bevat richtinggevende uitspraken over de manier waarop de gemeente denkt de risico's op het Waddeneiland in de samenleving te beheersen. Aan de herziening van dit beleidsdocument wordt tevens een evaluatie gekoppeld.

- VTH-uitvoeringsplan: Een document waarin 2-jaarlijks mogelijk wijzigende prioriteiten en doelen (risicomatrices, geprogrammeerde handhavingsthema's e.a.) worden gerelateerd aan de beschikbare capaciteit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Beleidsoverleggen en jaarverslagen vormen de basis voor (tussentijdse) bijsturing op het uitvoeringsplan.

Het uitvoeringsplan wordt voor vaststelling afgestemd met andere betrokken bestuursorganen zoals bijvoorbeeld het Wetterskip, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer de provincie Fryslân, Politie en uitvoeringsdiensten.

- VTH-jaarverslag: Verantwoording over het VTH-beleid wordt jaarlijks afgelegd via het VTH-jaarverslag. Hierin zal in ieder geval gerapporteerd worden over het aantal verleende vergunningen en toestemmingen, het aantal uitgevoerde controles, de geconstateerde overtredingen en ontvangen klachten (aantal en aard).

Het Integraal Handhavingsoverleg, Vergunningenoverleg en de clusteroverleggen van het team Grondzaken leveren structureel input aan de beleidsoverleggen. Van al deze overleggen wordt verslag gelegd. In het beleidsoverleg worden ook structureel monitoringsgegevens aangeleverd en besproken. Indien nodig wordt tussentijds bijgestuurd op het uitvoeringsplan. In het laatste beleidsoverleg van het jaar wordt het jaar geëvalueerd, deze evaluatie wordt opgenomen in het jaarverslag. Door de tussentijdse bijsturing is het einde van de 2-jarige cyclus dus niet per definitie het enige moment om het uitvoeringsplan te monitoren. Wanneer de jaarplanning niet wordt gehaald wordt dit tussentijds ook gerapporteerd in de bestuursrapportages. In de VTH-jaarverslagen en uitvoeringsplannen zal standaard een aparte paragraaf worden opgenomen waarin concreet wordt gemaakt welke onderdelen van deze notitie zijn of worden geïmplementeerd en hoeveel capaciteit en middelen daarvoor worden gereserveerd.

Kwaliteit

Vergunningverlening, toezicht en handhaving draait om het beheersen van risico's voor de samenleving. Onze inwoners moeten er op kunnen vertrouwen dat de gemeente zicht heeft op de fysieke risico's in de omgeving en de belangrijkste risico's zo goed als mogelijk onder controle heeft. Om dit vertrouwen waar te kunnen maken is het belangrijk dat de gemeentelijke organisatie tot op zekere hoogte de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving kan garanderen. Dit is niet alleen van belang voor de gemeente en haar inwoners zelf. Ook externe instanties zoals de provincie als toezichthouder op de gemeente en diverse rijksinspecties eisen een vorm van kwaliteitsbewaking waarmee de beheersing van de risico's kan worden geborgd.

Op basis van deze visie zullen wij de kwaliteitsborging als volgt invullen:

Wanneer is sprake van een goede kwaliteitsborging?

De kern van de meeste definities over kwaliteit is samen te vatten in de volgende elementen:

- *beloven wat je gaat doen*: De nadruk ligt hierbij op het helder krijgen van de wederzijdse verwachtingen. Dit kunnen de verwachtingen van klanten zijn, maar in het geval van het VTH-domein moeten dit vooral de verwachtingen van het bestuur zijn, omdat juist zij verantwoordelijkheid dragen voor de risico's die men op Schiermonnikoog - samenleving durft te nemen, gegeven de beperkte mogelijkheden om alle risico's te beheersen.

- *doen wat je belooft*: De nadruk ligt hier bij de VTH-organisatie om aan de verwachtingen c.q. gemaakte afspraken te voldoen in termen van bijvoorbeeld toe te passen toets niveaus, aantallen controles en uitvoering van het gedoog- en sanctiebeleid. Zo mogelijk wordt meer gedaan dan is afgesproken. Men overtreft dan de verwachtingen en levert kwaliteit plus.

- *kunnen laten zien wat je beloofd hebt en in hoeverre je beloftes bent nagekomen*: Dit onderdeel, dat in de meeste kwaliteitsdefinities voorkomt, veronderstelt dat de organisatie afspraken vastlegt en ook de uitvoering conform de afspraken transparant weet te maken.

Goede kwaliteitsborging betekent in dit verband dat de bovengenoemde drie centrale punten in onze gemeente voor wat betreft het VTH-domein goed en structureel zijn afgedekt.

Basis is het kennen van de risico's die de samenleving bedreigen.

De eerste voorwaarde voor het kunnen geven van vertrouwen is te zorgen dat we zo veel mogelijk weten over de aard en omvang van de risico's in de fysieke leefomgeving op Schiermonnikoog die ons potentieel kunnen bedreigen. Alleen dan kan op de meest adequate wijze de beschikbare mensen en middelen worden ingezet om deze risico's te beheersen.

Het steeds beter leren kennen van de risico's die beheerst moeten worden en het effect van onze VTH-interventies daarop zal daarom een centrale plaats innemen in onze systematiek van kwaliteitsborging.

We hebben de volgende maatregelen voorgenomen om een beter zicht te krijgen op de risico's:

- Uitvoeren van risicoanalyses per doelgroep/branche middels ambtelijke werksessies (ervaringsdeskundigen in het werkveld van Schiermonnikoog).
- Informatie-uitwisseling met ketenpartners en andere toezichthouders.
- Het horen van de burgers en bedrijven op Schiermonnikoog naar de kwaliteit van dienstverlening en het delen van informatie met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen.
- Een persoon heeft de opdracht de uitkomsten van controles te controleren op registratie en te analyseren, met het oog op aanpassing van de risicomatrices achter de toetsing- en toezichtprotocollen.

Wij werken met professionals die continu streven naar verbetering

De bij de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving betrokken medewerkers beschouwen zichzelf als professionals. Zij zijn doordrongen van hun verantwoordelijkheid om de risico's voor de samenleving op Schiermonnikoog te beheersen. Onder professionaliteit verstaan wij hierbij minimaal dat men trots is op zijn of haar vak, dat men zich bewust is van de eigen tekortkomingen en die van de VTH-organisatie en dat men er naar streeft om continu te werken aan het optimaliseren van de eigen werkwijze, gegeven het ultieme doel van maximale risicobeheersing met zo min mogelijk inspanningen en zo weinig mogelijk overlast voor burgers en bedrijven.

We initiëren de volgende activiteiten om onze medewerkers zo professioneel mogelijk te maken en te houden:

- Selectie van nieuwe medewerkers die expliciet aan deze professionele basishouding voldoen;
- opleiding en/of training;
- digitaal werken en samenwerken;
- Samenwerking binnen de Waddeneilanden VAST (+ Texel) met de FUMO en andere Friese gemeenten, zoals Dongeradeel waarin professionals bewust regelmatig interactie hebben en kunnen klankborden met collega's uit andere gemeenten;
- Stimuleren van het vermogen van de medewerkers om verbeteringen te vinden en door te voeren in hun werk die ten goede komen aan de efficiency en effectiviteit van de VTH-inspanningen van de gemeente.

Externe ogen houden ons scherp

Om er voor te zorgen dat we onszelf scherp houden en ook de toets der kritiek ten opzichte van andere overheden kunnen doorstaan laten we ons werk incidenteel periodiek door een onafhankelijke externe partij beoordelen. De verwachting is dat in uitvoeringsdienst-verband visitaties zullen worden uitgevoerd en dat er geschikte benchmarks zijn waar we aan deel kunnen nemen. Zowel bij visitaties als bij benchmarks zijn we afhankelijk van de deelname en organisatie van externe partijen. De uitkomsten van audits, benchmarks en visitaties door derden worden ter informatie aan de raad ter beschikking gesteld. Aanpassingen in beleid en werkwijze die daaruit voortkomen worden via de reguliere besluitvormingsinstrumenten verwerkt.

Borging werkwijze in cultuur en systemen

We hebben de volgende maatregelen voorgenomen om het besef van risicobeheersing te verankeren in het gedrag van onze medewerkers:

- Gebruik van protocollen op basis van ITP (integraal toezichtprotocol);
- Inbedding van het kwaliteitsdenken in ons P&O-instrumentarium voor het selecteren en ontwikkelen van onze medewerkers, zoals een EVP en e-portfolio;
- Het gebruik maken van een flexibele schil om de kwetsbaarheid van de kleine afdeling Grondzaken voor VTH te tackelen;
- Maximaal gebruik te maken van digitalisering en zoveel mogelijk het papier te vermijden;
- Een open communicatie tussen burger, bedrijf en overheid, het organiseren van centrale bijeenkomsten, informatieavonden en het stimuleren van burgerparticipatie;
- Het gebruik maken van een flexibele schil om de kwetsbaarheid van de kleine afdeling Grondzaken voor VTH te tackelen;
- Inbedding van het kwaliteitsdenken in ons P&O-instrumentarium voor het selecteren en ontwikkelen;
- Het monitoren van de kwaliteit van de dienstverlening door burger en bedrijf;
- Medewerkers intensief te betrekken bij een jaarlijkse kwaliteitscriteria toets via daarvoor ontwikkelde software (zelfevaluatie tool). Bij tekortkomingen wordt een verbeterplan opgesteld en gerapporteerd aan het bestuur.
- Er wordt gebruik gemaakt van een kwaliteitskalender waarmee periodiek interne controles worden ingepland. Deze worden gerapporteerd in het registratiesysteem.
- Steekproefsgewijs wordt de kwaliteit van verleende vergunningen op inhoud van de beschikking getoetst. De wijze waarop dit gebeurt, is beschreven in het protocol vergunningverlening.
- 1% van de uitgevoerde bouwcontroles in de realisatiefase vindt ten minste 1% van de controles plaats met 2 toezichthouders tegelijk. In de praktijk wordt, in het belang van de continuïteit, het 'vier ogen principe' vaker toegepast (bij uitval van een toezichthouder loopt het toezicht vlekkeloos door).
- Vertaling van kwaliteitsfunctie in organisatieopbouw en functie;

- De hoeveelheid leges gebonden activiteiten wordt gemonitord. Door middel van een rekenmodel (met daarin kentallen) wordt regelmatig gecontroleerd of de werkvoorraad correspondeert met de aanwezige capaciteit die op dat moment bij afdeling VTH aanwezig is. Zodra afwijkingen ontstaan kan tijdig worden bijgestuurd.

Op basis van een interne afweging op financiën, integraliteit en kwaliteitscriteria kunnen taken eventueel eerder dan 2018 worden ondergebracht bij een regionale uitvoeringsdienst of gemeentelijke samenwerking.

Een gesloten kwaliteitscyclus zorgt dat we leren van onze interventies

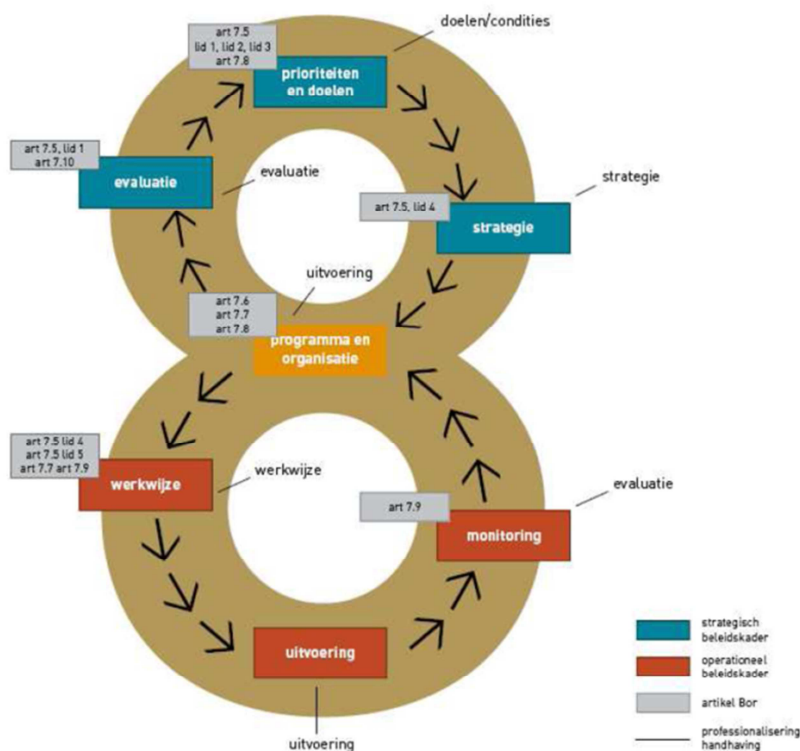
Wat we leren uit de doorlichtingen door externen, het zelf registreren van de uitkomsten van onze toetsen en controles en het monitoren van de te beheersen risico's, gebruiken we om onze werkwijze te verbeteren.

We monitoren continu onze prestaties en evalueren in het VTH-jaarverslag periodiek of de doorgevoerde veranderingen ook tot het gewenste resultaat leiden;

- In het VTH-uitvoeringsplan worden de te gebruiken risicomatrices en de prioriteiten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving aangepast aan de nieuwste inzichten;
- In het VTH-uitvoeringsplan worden op basis van de leerpunten ook de overige acties benoemd om de efficiency, effectiviteit en klantgerichtheid in het nieuwe plan te verbeteren.

Met de in te zetten externe audits, de eigen monitorinstrumenten, het 2 jaarlijkse uitvoeringsplan, het jaarverslag en deze beleidsnotitie als manieren om ook met bestuurlijke dekking te kunnen bijsturen geven wij invulling aan de door het Rijk voorgestane inrichting van VTH-kwaliteitssystemen volgens de 'Big 8', ook wel de dubbele regelkring genoemd.

Het model maakt vanuit een strategisch kader de vertaling naar operationeel beleid ten behoeve van de kwaliteitsborging samen met een sluitende planning- en control cyclus. Daarbij is sprake van een bovenste (beleidsmatige) cyclus en de onderste (operationele cyclus) volgens het principe van de kwaliteitscirkel van Deming (plan-do-check-act).

Vanuit de Wabo worden ook eisen gesteld aan de beleidscyclus voor handhaving. Bij toepassing van de Big 8, wordt voldaan aan deze wettelijke eisen.

Borging van middelen

In het Verbeterplan is de benodigde capaciteit benoemd voor het uitvoeren van de VTH taken. Ook de functiescheiding tussen vergunningverlening en handhaving komt hieruit voort. Het VTH inrichtingsplan 2015-2018 (Bijlage D) geeft een overzicht van de benodigde capaciteit uitgedrukt in uren en de deskundigheden die nog bij de gemeente tot 2018 zijn ondergebracht om aan de Kwaliteitscriteria 2.1 te voldoen.

De vertaling vindt jaarlijks plaats in de gemeente begroting en het afdelingsprestatieplan (APP). Deze middelen, formatie en financiën, zijn nodig om de VTH taken op een goede manier te kunnen uitvoeren. In het overzicht is tevens rekening gehouden met de aanstaande Private Kwaliteitsborging van de taken van het Bouwbesluit.

Communicatie

Een communicatieprotocol beschrijft de wijze waarop over toezichtresultaten, aangekondigde en opgelegde sancties wordt gecommuniceerd met de gecontroleerde, overige belanghebbenden, andere handhavingsorganisaties en het publiek. Dit protocol wordt nog opgesteld.

Bevoegdheden

Regels met betrekking tot de verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan ambtenaren van de gemeente Schiermonnikoog worden vastgelegd in de Mandaatregeling gemeente Schiermonnikoog.

Bijlagen

- A. Kaderstellende beleidsnota handhaving op een adequaat niveau 2005
- B. Toetsprotocol CKB Vergunningverlening
- C. Verbeterplan Schiermonnikoog
- D. Inrichtingsplan VTH 2015-2018